

СТАМАТ В.М., к.е.н., доцент,
доцент кафедри менеджменту та маркетингу,
МЕЛЬНИК Г.С., здобувач вищої освіти,
Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ГОТЕЛЬНОГО БІЗНЕСУ ЕСТОНІЇ

Готельний бізнес є невід’ємною складовою життя кожної людини, адже саме готелі надають комплекс послуг мандрівникам, що знаходяться поза межами домівки. Кожен з нас хоча б раз користувався цими послугами, незалежно від соціального або матеріального стану. Готельна сфера – це основна складова туристичної індустрії за обсягом матеріальних і фінансових ресурсів, кількістю зайнятих працівників, обсягом доходів у туризмі. Готельний сервіс містить цілий комплекс послуг для туристів і є ключовим чинником, що визначає перспективи розвитку туризму. Туристичні послуги, зокрема у межах готельного обслуговування, належать до соціально-культурних послуг. Вони створюються на принципах сучасної гостинності, що підвищує їхню роль у розвитку світового туризму, а також зумовлює необхідність професійної підготовки кадрів для туристичного і готельного сервісу. Для того, щоб професійно вирішувались завдання щодо обслуговування гостей, зберігалась конкурентоспроможність закладів готельного господарства, необхідно розуміти особливості розвитку ринку готельного бізнесу закордонних країн. У свою чергу, це сприяє запровадженню інновацій у дану сферу бізнесу та врахування міжкультурних комунікацій в індустрії гостинності [1]. Готельний бізнес сприяє розвитку інших галузей, зокрема інфраструктуру, виробництво, рекреацію тощо, що спонукає клієнтів відвідувати одну конкретну країну.

1443

Туристичний ринок Естонії взяв орієнтир на Фінляндію та Швецію, тоді як у Литві він став більш диверсифікованим і більш орієнтованим на Центрально-Східну Європу та Скандинавські країни. Туристичний ринок Латвії був направлений на Швецію та Німеччину. До вступу в Євросоюз туристичний сектор Балтійських держав не в достатній мірі займався східними ринками – зокрема Україною, хоча потік туристів з даного напрямку завжди був значним.

Головною особливістю сегменту готельної нерухомості Естонії пов'язана з тим, що ще на початку 1990-х років почала розвиватися власна національна система "зірок" спрямована на готельні об'єкти. Вона була запозичена у Швейцарії та Фінляндії. Завдяки жорстким стандартам у готельному бізнесі Естонії почали з'являтися готелі справді високого рівня обслуговування. Цікавим фактом є також те, що головним центром готельного бізнесу є Таллін, адже в дев'ятнадцяти готелях столиці знаходяться 74% всіх номерів Естонії [2].

За часів Радянського Союзу в Естонії було багато відомих та великих готелів, якими зараз управляють іноземні мережі. Подібні заклади пройшли досить дорогу реконструкцію, а також змогли досягти справжніх європейських готельних стандартів. Хоча готельний бізнес почали розвивати за допомогою естонського капіталу трохи пізніше, ніж це мало статися. Особливо якщо врахувати, що він був досить фінансово обмеженим. З часом завдяки

естонському фінансуванню було збільшено загальну кількість готелів, насамперед економ-класу.

Важливими аспектами привабливості туризму саме Естонії є:

- цікаві архітектурні об'єкти,
- зелені насадження та парки на територіях готельних та ресторанних комплексів,
- доступність цін,
- сучасність номерів,
- турботливе ставлення до туристів і гостей.

Взагалі ця країна розвиває власні мережі готелів. У ній відсутня присутність популярних світових мереж готелів, оскільки характерною рисою бізнесу країн Прибалтики є розвиток державних готелів. В основному всі готелі бажають мати договори оренди або франчайзингу. Причиною даного рішення є небажання інвестувати у нерухомість.

Останнім часом, завдяки популярним тенденціям, у передмістях Таллінна та окремих островах серед парків було зведено безліч гарних екологічних готелів. Яскравими прикладами даних готелів є такі мережі – ECOLAND та ORU. Хоча ці готелі не мають 5 зірок, але надають якісні та різноманітні послуги, що приваблюють до себе відомих європейських та інших гостей різних країн світу.

Також незважаючи на той факт, що в Естонії майже немає готелів більше 3 зірок, це не впливає на якість та кількість новітніх послуг, що можуть спокійно конкурувати з іншими Європейськими мережами готелів. Естонія приваблює своїх гостей не лише гарними краєвидами, неймовірним поєднанням ландшафтів, сучасності та історії, а й гарним поєднанням ціни та різноманітності послуг, що надає. Майже всі готелі у 2022 році мають власні SPA-комплекси, що вміщують у себе велику кількість саун, басейнів, джакузі, барів та додаткових послуг вищого рівня професійності. Через останні події в Україні, багато бізнесів Естонії були вимушені або припинити свою роботу, або змінити свій графік роботи та вести жорстку економію. Головною проблемою утримання бізнесу в цей важкий час є збільшення цін на електроенергію, що призводить до закриття сезону у Естонії набагато раніше, адже через досить холодний клімат, продовжувати вести бізнес у попередньому темпі стає набагато важче.

Досліджуючи курортний острів Сааремаа можна дійти висновку, що майже 40% готельного бізнесу було змушено зачинити свої двері для клієнтів на зимовий сезон. Крім того, дуже гостро стало питання працевлаштування у даному місці, через те, що Сааремаа це курортний острів. Вся робота базується у напрямі надання туристам послуг, а якщо немає туристів, то відповідно до цього з'являється проблема розвитку економіки, збільшення рівня безробіття та занепад туристичного бізнесу загалом.

Незважаючи на вищезгадані проблеми, є також й альтернативи вирішення даного питання, так як дуже багато підприємств використовують природні джерела електроенергії (вітряки, сонячні батареї). Тому деякі з готелів перейшли на часткове самозабезпечення.

Прискорений розвиток туристичного сектора в Балтійському регіоні одразу виявляє проблему якісного зростання, тобто співвідношення розширення туристичного сектора зі скороченням використання енергетичних ресурсів і зниженням забруднення навколишнього середовища. Саме на реалізацію стратегії стійкого розвитку в регіоні Балтійського моря спрямований проєкт регіонального розвитку «Балтика-21», у якому туризм є одним із семи основних пріоритетів [3].

Не можливо не приділити увагу таким чинникам, що впливають на розвиток бізнесу Естонії:

- яскраві традиції;
- заповідне природне середовище;
- високий рівень надання туристичних послуг та жорсткі стандарти;
- низькі ціни на відпочинок.

Є певні проблемні моменти, які потребують вирішення:

- недостатня кількість кемпінгів;
- відсутність чіткої туристичної стратегії для східних країн;
- візовий режим з країнами СНД [3].

Отже, Естонія володіє дуже великим потенціалом розвитку загалом не лише готельного бізнесу, а й туристичного в цілому, і може стати одною з провідних країн даного напрямку. Це констатується досягненнями та здобутками за останні двадцять років. Завдяки інноваційним технологіям, екологічності та зацікавленості у розвитку цей бізнес має значний потенціал. Також враховуючи вигідне географічне положення, що має досить сильний вплив на зацікавленість туристів, вважаємо, що саме ця країна здатна подолати будь-які негативні чинники, що заважають її розвитку. Крім того, слід зазначити, що Естонія є більше курортною державою, і саме завдяки цьому вона здатна розвиватися повною мірою не лише у напрямі туризму.

Список використаних джерел:

1. Мальська М.П., Пандяк І.Г. Готельний бізнес: теорія та практика. URL : https://pidru4niki.com/18211001/turizm/vstup_gotelniy_biznes (дата звернення 15.10.2022).
2. Сливенко В.А. Вплив Євроінтеграційних процесів на розвиток туристичного ринку країн Балтії. *Вісник Дніпропетровського університету. Серія «Менеджмент інновацій»*. 2014. Вип.3. С.93-99. URL : https://tourlib.net/statti_ukr/slyvenko.htm (дата звернення 15.10.2022).
3. Економічний аналіз розвитку туристичної індустрії в Балтійських країнах URL : <https://dSPACE.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib> (дата звернення 15.10.2022).